

gyar Vasutas-nak betiltását. Ulasítsa a nemzetgyűlés a kormányt a fegyelmi ítéleteknek bizottság útján való revidálására.

Délután 2 órakor az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

A nemzetgyűlés délutáni ülését Pesthy Pál alelnök nyitotta meg háromnegyed öt órakor.

Reisinger folytatja beszédét: A diósgyőri vas- és acélgárban már évek óta nem lehet gyűlést tartani. Meg lehet állapítani, hogy a gyár vezetősége a keresztényszocialistáknak kedvez. Állami üzemből nem lehet így osztályozni a munkásokat. A földbirtoknovellával kapcsolatban elmondja egy kisgazda birtokvásárlásának történetét, aki nem tudta megkapni a birtokot, mert az államnak elővételi joga volt rá. Minden belügyminiszeri rendelet ellenére még mindig működik a levélcenzúra. Szóvá teszi a postai szállítási jogától megfosztott külföldi sajtótermékek ügyét.

A drágaság megszüntetésére vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be: Ulasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy addig, amíg a munkabérek nem emelkednek a drágaság színvonalára, az élelmiszerkivitelt tiltsa be. Küldjön ki továbbá parlamenti bizottságot a bankok áruuzsorájának és áruhalmozásának felfúvzsgálására. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a belügyminiszter vizsgáltsa meg az ózdi és a nádasdi gyártelepeken történt csendőrségi intézkedéseket. A földmunkások részére követeli az egyesülési és gyűlekezési szabadságot. Erről határozati javaslatot nyújt be. A vasutas alkalmazottak részére határozati javaslatban a szervezkedés szabadságát kéri. Végül a rokkantságügyről beszél. Az indemnitást nem szavazza meg.

Vanczák János: A sajtóvétségek feletti ítéletekben a bírógost osztálybírósdágnak minősíti.

Az elnök ezért rendreutasítja.

Vanczák János hosszasan bizonyítja a szocialdemokrata párt és a szakszervezetek működésének szükségét és előnyös voltát a munkásokra nézve. Majd öt perc szünetet kér.

Szünet után Vanczák foglalkozik a magánalkalmazottak és a házfelügyelők szövetségének kérelmeivel. Kijelenti, hogy a nemzetközi munkahivatalnál fognak a munkásság mai helyzetéről jelentést tenni és ott fogják kényszeríteni a magyar kormányt a feleletre. Az indemnitást nem szavazza meg.

Huszár Károly alelnök megleszi az elnöki előterjesztéseket.

Szabó Sándor, az együttes pénzügyi, közgazgatási és közoktatási bizottság előadója betérjeszi az együttes bizottság jelentését a tisztviselőlétszám csökkentéséről szóló javaslatról.

Nemes Bertalan, az igazságügyi bizottság előadója betérjeszi a bizottság jelentését az Ulain-ügyről. (Pikler közbeszól: Fogadja részvényemet.)

Huszár Károly alelnök napirendi indítványa szerint a legközelebbi ülés július 24-én, kedden délelőtti 10 órakor lesz. Napirendjén szerepel az igazságügyi bizottság jelentésének tárgyalása az Ulain-ügyből kifolyó bünvádi eljárás felhatalmazásának megadására, továbbá az indemnitási javaslat folytatolagos tárgyalására.

Destrukció...

A napirendi indítványhoz Homonnay Tivadar szól hozzá. Indítványozza, hogy a keddi nemzetgyűlés napirendjének 1. pontja az indemnitási javaslat tárgyalása legyen és csak azután kerüljön a sor az Ulain-féle odiózus ügyre.

Friedrich István: Az elnök napirendi javaslata mellett szólal fel. Szeretné, ha az Ulain ügyet még a mai napon letárgyalnák, mert ez nem személyes ügy, hanem az egész nemzetgyűlés ügye. Lehetetlen, hogy ez az ügy csak egy napig is elintézetlen maradjon. Lehetetlen, hogy akkor, amikor népünk nyomorog, a spekuláció édes nedvét különböző árutakon beszívárogtassák még a törvényhozás tagjai közé is. Olyan példátlan destrukció ez, hogy ha a nemzetgyűlés nem emeli fel ez ellen tiltó szavát, a maga részéről egy pillanatig sem marad meg mandátuma birtokában, hanem most rögtön lemond róla.

Mem az a kérdés, hogy Ulain tudja-e igazolni vádjait, vagy sem, most az a kérdés, hogy a bankok ellen, amelyek így eljárak, az igazságügyminiszter hajlandó-e a legszigorubb eljárást megindítani. Teljes lehetetlenség, hogy azok a bankigazgatók még szabadlábban járjanak, szabadon járjanak olyan emberek, akik

feltételezik a képviselőkről, hogy meglehet őket vesztegetni. Azok a képviselő társaink, akik ilyen leveleket vissza nem küldtek, ne jelentkezzenek, de akik becsületesen visszaküldték, legyenek szívesek felállni. Akkor fognak akadni olyanok is, akik a többiek nevét is közölni fogják.

Egész Budapest tudja, hogy földisztviselők, magasrangú katonatisztek is kaptak ilyen leveleket és ezért kell megmondani azoknak a képviselőknek a nevét, akik ilyen leveleket kaptak és ilyenek birtokában vannak. Ha ezzel a váddal azonnal szembe nem szállnak, keddig olyan közvélemény alakulhat ki, amely nemcsak a kormányt, hanem valamennyiünket is elsőpörhet helyünkről.

Ma becsületes uton alig tudnak az emberek megélni. Aki nem börszék, az nyomorog. Ezt a spekulációt senki sem meri támadni. Ez a nemzetgyűlés amögé a miniszter mögé fog állani, aki szembe mer nézni a spekulációval. Bizalommal viseltetik az igazságügyminiszter személye iránt. Tudja, hogy most mindjárt érdemleges választ kap felszólalására. Minthogy igen sürgős és fontos ügyről van szó, a maga részéről az elnök napirendi indítványát fogadja el.

A szegény vádja alatt áll az egész nemzetgyűlés.

Nagy Emil igazságügyminiszter: Először is közli, hogy megállapította Ulain ceglédi nyilatkozatának hiteles szövegét. (Felolvassa.) A nyilatkozat alapján a maga részéről fenntartja azt a felfogást, hogy mindaddig, míg nem tudjuk, kik az érdekelt egyének, a szegény vádja alatt áll az egész nemzetgyűlés. Ennek folytán a dolog a lehető legelőbb. Ő is azt szeretné, ha még ma éjjel letárgyalnák. (Kiss Menyhért közbeszól: A bankok ellen nem járnak el?)

Nagy Emil: Nem tudom, a képviselő ur mekkora jogász (nagy zaj az ellenzéken), nem értem azonban, hogy mondhat ilyent? Rendeletet nem bocsáthat ki, mert büntetőjogot rendelettel statuálni nem lehet. A bíróság rendelet alapján nem járhat el. Bejelentette a nemzet-

gyűlésnek, hogy most van előkészítés alatt az egész büntetőjog reformja. Mai törvényeink nem tartalmazznak rendelkezést arról, hogy a képviselő megvesztegetése bűncselekmény-e. Most belevette a törvénybe, hogy nem csak a közhíva alnok, hanem a képviselő megvesztegetése és megvesztegethetősége is büntetendő cselekmény, melyet három évi fegyházzal és tízmillió koronáig terjedhető pénzbírsággal fognak sújtani.

Nemcsak két bank van Magyarországon.

Fábián Béla személyes kérdésben szólal fel: Az igazságügyminiszter ur beszéde közben Kiss Menyhért közbeszól, hogy az igazságügyminiszter a bankok ellen indítson eljárást. Felvilágosítja Kiss Menyhértet arról, hogy nemcsak két bank van Magyarországon, a Hitelbank és a Kereskedelmi Bank, hanem vannak még mások is. Ezek is szoktak a velük összeköttetésben álló feleknek kibocsátási áron részvényeket adni. Kiss Menyhért nem volt összeköttetésben a Lloyd Bankkal és kéri, jelentse ki a nemzetgyűlés előtt, hogy nem kapott részvényeket kibocsátási áron bizonyos bankoktól.

Kiss Menyhért személyes kérdésben: Fábián Béla állítása valótlan. Semmiféle banktól semmiféle részvényt nem kapott. Anyai örökségéből vett 25 db Ujsgázem részvényt.

Fábián: Ez az, amit én nem akartam mondani, Miklós Andornak a részvényeit.

Kiss Menyhért: Az árát becsületesen készpénzben meg is fizettem.

Fábián: Kiss Menyhért Miklós Klein Ármin részvényeit vásárolja. Annak a Klein Árminnak a részvényeit, aki ellen A Nép-ben cikket írt. Miért nem vett Szózat és A Nép részvényeket. Miért ment Kiss Menyhért zsidó bankhoz, mikor vannak keresztény intézetek?

Kiss Menyhért: Csak annyit mond, ez olyan támadás, amelyet a leghatározottabban visszautasít.

Farkas Tibor sürgős interpellációt terjeszt elő a vagyonadó tárgyában.

Az ülés este fél 9 óra után ért véget.

A fehértói gyógyfürdő ügye.

(A Szeged tudósítójától.) A Fehértó hasznosításának kérdése már hosszú évtizedek óta foglalkoztatja a város hatóságát. A háboru előtti években úgy oldotta meg a tanács ezt a kérdést, hogy a Fehértó halászlai jogát évi kétszáz koronáért bérbeadta a környékbeli gazdáknak, akik olyan jó ütlelet csináltak ebből a bérletből, hogy sikerült feltűnt a tanácsnak és a háboru elején, amikor a nyomorúság megkezdődött, visszavette a bérletet és házhasználatra rendezkedett be. A Fehértó vize azonban nagyon szeszélyes, előfordult már, hogy teljesen kiszáradt és a halállomány így teljesen elpusztult belőle, tehát a mai körülmények között a halgazdaság rajta nagyon kockázatos vállalkozás. Ebben a pillanatban is végzetes veszély fenyegeti a Fehértó halállományát, mert a víz a nagy hőség következtében rohamosan apad és egyre sűrűbb területre zsugorodik össze. Sokan már attól félnek, hogy a Fehértó halállománya rövidesen ugyanarra a sorsra jut, mint az alsóvárosi halastó, amelyből néhány nap eőtt minden hal kipusztult.

Annak idején megírta a Szeged, hogy dr. Rigler Gusztáv, a Ferenc József Tudományegyetem közegészségtani tanára a népjóléti miniszter megbízásából hosszabb idő óta tanulmányozza a Fehértó vizét és talaját. Tanulmányának az a célja, hogy megállapítsa, vajjon a Fehértó alkalmas lenne-e gyógyfürdő létesítésére. Kérésére a múlt év novemberében a polgármester szakértőkezeletet hívott össze ebben az ügyben, amelyen Rigler professzor kimerítő részletességgel ismertette vizsgálódásainak eredményét. Elmondotta, hogy a szikes tó kiszáritása nagy veszedelmet jelentene, mert a visszamaradó szikós megfertőzné az egész környéket. A Csonka-Magyarországon található szikes tavak között a szegedi Fehértó a legnagyobb, vize háromszor annyi szilárd anyagot tartalmaz, mint a dorozsmai-tó vize és így gyógyhatása is háromszor akkora. Mivel állandóan fenyegeti a kiszáradás veszedelme, gazdaságos haltenyészítésre nem alkalmas. A tóvíz stabilizálása nem csak haltenyészítésre tenné kiválóan alkalmasá a Fehértót, hanem gyógy-

fürdő létesítésére is, amire balneológiai szempontból bizonyos körülmények között nagyszerűen megfelelne.

Az értekezleten bejelentette a polgármester, hogy a város részvénytársasági alapon részt vesz a fürdő építésében. Az értekezlet végül megbizta Rigler professzort, hogy a Fehértó vizeinek stabilizálására vonatkozólag terjesszen javaslatot a földmívelésügyi miniszter elé, a gyógyfürdő ügyében pedig a népjóléti miniszterhez.

Dr. Rigler Gusztáv a javaslatokat fel is terjesztette és úgy látszik, a kérdéssel komolyan foglalkozik a kormány. A népjóléti miniszter megbízásából ugyanis tegnap Szegedre érkezett dr. Preisz Hugó miniszteri tanácsos, a bakteriológiai intézet igazgatója, hogy Rigler professzor javaslata alapján a helyszínen tanulmányozza a kérdést. Pénteken délelőtti kiváló tudós meglátogatta a polgármestert, akinek elmondotta, hogy a miniszter nagy érdeklődéssel kezeli dr. Rigler Gusztáv tervét, mert a fehértói gyógyfürdő teljesen pótolná a szerb impérium alá került Patics-fürdőt.

Dr. Preisz Hugó a város autóján látogat el a Fehértóhoz. Vizsgálódásának eredményéről jelentést tesz majd a népjóléti miniszternek és azután rövidesen megindulnak majd a gyógyfürdő létesítésére vonatkozó tárgyalások.

A szerb szkupstina

Összeférhetetlenségi bizottsága tegnap az igazságügyminiszternek néhány képviselő, különösen azonban a Radics és társainak kiadatásáról szóló javaslatát tárgyalta, akiket sajtó útján elkövetett rágalmozással, az állam biztonsága ellen elkövetett bűnténnyel és felségárulással vádoltak. Radicsot még Mária királyné megsértésével is vádolják, amelyet egy nemzetgyűlési beszédében követett el. Erben azt monddta, hogy Szerbiának van egy Pompador márkinéja, aki milliókba kerülő utazásokat tesz, míg a szegény dulmát nép éheznek. A bizottság a kiadást a klerikálisok és muzulmánok szavazataival szembe nagy szótöbbséggel elfogadta. A szerb parasztpárti tagjai a szavazás előtt eltávoztak.